

Τα βουνά της Ελλάδας

Στο κεράδιο αυτό θα μάθετε:

- ποια είναι τα μεγαλύτερα βουνά και οι οροσειρές της Ελλάδας

Εικόνα 13.1α: Βόρας (Καιμακτσαλάν)

Εικόνα 13.1β: Ταΰγετος

Ο Όλυμπος κι ο Κίσαβος, τα δυο βουνά μαλώνουν
το ποιο θα ρίξει τη βροχή, το ποιο θα ρίξει χιόνι.
Κι ο Κίσαβος ρίχνει βροχή κι ο Όλυμπος το χιόνι...

Δημοτικό τραγούδι

Ας ψάξουμε στους μύθους και στις ιστορίες του λαού μας, για να δούμε πόσο τα βουνά έχουν επηρεάσει τη διαμόρφωση των παραδόσεων, των ηθών και εθίμων της χώρας μας.

Το μεγαλύτερο μέρος της χώρας μας είναι ορεινό. Βουνά μικρά και μεγάλα καλύπτουν το 80% του εδάφους της. Αν παρατηρήσουμε το γεωμορφολογικό χάρτη της χώρας μας (εικόνα 13.2), θα δούμε ότι τα βουνά της σχηματίζουν το γράμμα Γ, όπου η οριζόντια γραμμή χαράζεται από την οροσειρά της Ροδόπης και η κατακόρυφη από την οροσειρά της Πίνδου.

Η οροσειρά της Πίνδου έχει ψηλότερη κορυφή τον Σμόλικα (2.637 μ.) και αφού διασχίσει την Ήπειρο και τη Στερεά Ελλάδα, στη συνέχειά της σχηματίζει το Παναχαϊκό όρος, τον Ερύμανθο, το Μαίναλο, τον Παρνασσό, τον Ταΰγετο στην Πελοπόννησο, καθώς επίσης τα Λευκά Όρη και την ίδη στην Κρήτη.

Οι επιστήμονες ισχυρίζονται ότι η οροσειρά της Πίνδου είναι συνέχεια των Διναρικών Άλπεων, που βρίσκονται στην Κροατία.

Στο γεωμορφολογικό χάρτη της χώρας μας, βρες τα μεγαλύτερα βουνά που περιλαμβάνονται στον παρακάτω πίνακα.

Κεφάλαιο 13ο

Μεγαλύτερα βουνά	Ύψος	Διαμέρισμα
Όλυμπος	2.917	Θεσσαλία
Σμόλικας	2.637	Ήπειρος- Μακεδονία
Βόρας (Καιμακτσαλάν)	2.524	Μακεδονία
Γράμμος	2.520	Ήπειρος
Γκιώνα	2.510	Στερεά Ελλάδα
Τύμφη (Γκαμήλα)	2.497	Ήπειρος
Αθαμανικά Όρη (Τζουμέρκα)	2.469	Ήπειρος
Παρνασσός	2.457	Στερεά Ελλάδα
Ίδη (Ψηλορείτης)	2.456	Κρήτη
Λευκά Όρη	2.452	Κρήτη
Βαρδούσια	2.437	Στερεά Ελλάδα
Ταΰγετος	2.407	Πελοπόννησος

Εικόνα 13.2: Γεωμορφολογικός χάρτης της Ελλάδας

Όλα τα θουνά μαζί, μικρά και μεγάλα, αποτελούν ένα μεγάλο μέρος του **κατακόρυφου διαμελισμού** της χώρας μας. Αρκετά από αυτά έχουν άγριες κι απότομες πλαγιές, βαθιά **φαράγγια** και κοιλάδες που σχηματίζονται ανάμεσά τους και είναι τοπία, στα οποία πολύ δύσκολα πλησιάζει ο άνθρωπος. Τα περισσότερα θουνά έχουν κατεύθυνση από τα βορειοδυτικά προς τα νοτιοανατολικά.

Παρατηρώντας στο χάρτη την οροσειρά της Πίνδου βρείτε την κατεύθυνσή της. Ποια άλλα βουνά σχηματίζονται γύρω της;

Πολλές φορές οι οροσειρές αποτελούν φυσικό σύνορο περιοχών ή κρατών. Η οροσειρά της Ροδόπης αποτελεί το βόρειο φυσικό σύνορο της χώρας μας με τη Βουλγαρία. Απλώνεται στις βόρειες περιοχές της Θράκης και οι πιο γνωστές κορυφές της είναι το Βουνό Φαλακρό (2.111 μ.) και ο Όρβηλος (2.272 μ.).

Και τώρα ένα φανταστικό ταξίδι! Πετώντας με αεροπλάνο κατά μήκος του 22ου μεσομερινού (ας τον βρούμε μαζί στο χάρτη) πάνω από ποια ελληνικά βουνά θα περάσουμε;

Γεωγραφικό ψηλωσάριο

Κατακόρυφος διαμελισμός: οι οροσειρές, τα βουνά, οι πεδιάδες, οι κοιλάδες, τα φαράγγια κ.λπ. μιας περιοχής

Οροσειρά: σύνολο διαδοχικών βουνών

Φαράγγι: βαθιά και απόκρημνη χαράδρα

Ομαδική δραστηριότητα (προαιρετική)

Χωριζόμαστε σε τέσσερις ομάδες και επιλέγουμε την Κρήτη, την Πελοπόννησο, τη Θεσσαλία και τη Θράκη. Κάθε ομάδα θα χρησιμοποιήσει δικό της τρόπο, για να παρουσιάσει το ανάγλυφο της περιοχής που επέλεξε. Για παράδειγμα, μία ομάδα μπορεί να χρησιμοποιήσει πλαστελίνη, άλλη να φτιάξει κολάζ φωτογραφιών, άλλη να το ζωγραφίσει κ.λπ.

Αν δέλεις, διάβασε κι αυτό...

Ο Όλυμπος κατοικία των θεών

...Ο Όλυμπος είναι το ψηλότερο ελληνικό βουνό και ένα από τα ψηλότερα της βαλκανικής χερσονήσου. Τη μεγάλη του, όμως, φήμη δεν τη χρωστά σ' αυτό, αλλά στο γεγονός ότι οι αρχαίοι Έλληνες είχαν τοποθετήσει εκεί την κατοικία των θεών τους και είχαν απόλυτο δίκιο, γιατί κανένα άλλο βουνό δεν έχει τόσο μεγαλοπρεπείς κορφές...

«Τα βουνά της Ελλάδας» Γ. Σφίκα